

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGr
Winnipeg, Man., Canada

UKRAINIAN LABOR NEWS

одить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

PK XL

Ч. 148 (1355).

ЧЕТВЕР, 12. ГРУДНЯ 1929.

WINNIPEG, MAN.

THURSDAY, DECEMBER 12, 1929. No. 148 (1355). VOL. XI.

Повстання в цілім Китаю проти уряду Чан Кай-Ши

Імперіялістичні держави висилають воєнні кораблі до китайських міст

НАНКІНСЬКИЙ УРЯД БЛИЗЬКИЙ УПАДКУ. — З НАНКІНУ ЗАБРАНО ВСІХ ЧУЖИНЕЦЬКИХ ЖІНОК І ДІТЕЙ. — ПОВСТАНЦІ ПЕРЕТЯЛИ ЗАЛІЗНИЦЮ ДО СТОЛИЦІ.

ШАНГАЙ, 10-го грудня. — Трійцять жінок і дітей прибули сюди сьогодні з Нанкіну. Сповідують, що більше їх прибуде ввечері.
Японський легкий кружляк "Атака" відплив сьогодні рано з Шангаю до Нанкіну, а прибуття кружляка "Гірадо" з морської бази Куре сподіюється в середу.
Залізнична лінія від Нанкіну до Шангаю є далі перетята. Також усі телеграфічні й телефонні лінії є перервані.
Бритійський кружляк "Бервик" і три інші британські воєнні кораблі прибули сюди сьогодні рано з Гонконгу. Сім американських воєнних кораблів є в дорозі з Маніли до Шангаю і їх прибуття сподіюється в четвер.

ШАНГАЙ, Китай, 9. грудня. — Шість чужоземних канонерок, що стоять коло Чангу, важного міста в провінції Гупе над рікою Янцзи, забрали сьогодні всіх чужинських жінок і дітей, бо місто має бути заните збудованим військом.
Положення представляють "тривим", бо повстанці військом зі всіх боків оточили місто.
Близьке Шангаю повстанці вже другий раз перетяли залізницю Шангаю-Нанкін. Вони забрали рельси, внаслідок чого розбився тягаровий поїзд. Попередніе розривання ліній було направлено щоби в неділю ввечері.
Повстання проти націоналістичного режиму Чан Кай-Ши поширене на цілу країну. Уважають, що нанкінський уряд є тепер в найбільшій небезпеці від 1927 року.

Останні повідомлення телеграфічної агенції Юнайтед-Нюз кажуть, що всіх чужинських жінок і дітей забрали кораблем з Нанкіну, столиці китайського націоналістичного уряду, й перевезено до Шангаю, де роблять приготування до евакуації всіх чужинців, якщо буде потрібно.

ТОКІО, Японія, 10-го грудня. — На догагання команданта японської морської ескадри на китайських водах, кружляк "Гірадо" відплив сьогодні з воєнного порту Куре до Шангаю.

В НАНКІНІ, ШАНГАЮ, КАНТОНІ Й ГАНКОВІ ПРОГОЛОШЕНО ВОЄННИЙ СТАН.

В столиці націоналістичного уряду збудувалося три полки в положенні Чан Кай-Ши є дуже критичне.

ШАНГАЙ, 9. грудня. — Бритійський кружляк "Соффолк" відплив сьогодні до Нанкіну, щоб забрати звідти британських жінок і дітей. У столиці націоналістичного уряду збудувалося три полки війська й положення уряду є дуже критичне.

домленні з японських жерел через Пейнін каже, що в Нанкіні, столиці китайського націоналістичного уряду, чути сильну стрільницю, і що урядові війська відступають скоро перед повстанцями в провінції Гован та на інших фронтах.

Воєний стан проголошено в Нанкіні, Шангаю, Кантоні й Ганкові. З них забрано війська для боїв з повстанцями, які загрожують цим містам.

ТОКІО, Японія, 6. грудня. — Денешна агенція Ніппон Деміо з Нанкіну каже сьогодні, що генерал Чан Кай-Ши, голова націоналістичного уряду Китаю, повідомив виконавчу раду уряду, що він резігує.

ФРАНЦУЗЬКА ВЛАДА В ШАНГАЮ БУДУЄ БАРИАДИ З КОЛЮЧОГО ДРОТУ.

Збудована "залізніа" дивізія генерала Чан Фат-Квєя під брамами Кантону. — Упадок міста неминучий.

ШАНГАЙ, 10-го грудня. — Влада французької концесії в Шангаю розпочала сьогодні будувати бариади з колючого дроту при вході до китайської частини міста.
Бритійський корабель для перевозу аеропланів "Гермес" є в дорозі до Шангаю з Гонконгу й везе 560 британських жовнірів для скріплення трох британських воєнних кораблів, що вже є тут.

Обчисляють, що 100 американських жінок і дітей забрано з Нанкіну на різних кораблях разом з деякими британськими підданними.
КАНТОН, Китай, 10. грудня. — Збудована "залізніа" дивізія Чан Фат-Квєя зробила великий поступ у своїм наступі й сьогодні є під брамами Кантону. Вогонь артилерії виразно чути в місті. Очевидно, повстанці прорвали лінію урядових військ на цілім фронті. Ходять поголоєки, що упадок Кантону неминучий. В місті панує великий неспокій.

Американські жовніри вбили 12 гаїтанських селян

ІМПЕРІАЛІСТИЧНИЙ УРЯД ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ СИЛОЮ
ЗБРОЇ ЗДАВИВ ГЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК НА ГАЙТІ.

ПОРТ-О-ПРИНС, Гаїті, 9-го грудня. — Американські жовніри стріляли до демонструючих селян на плантації цукрової тропі в Шанте, в окрузі О-Кей, й багато з них убили та поранили. Селяни кидали на жовнірів камінням.
Офіційне повідомлення каже, що було вбито 120 поранених, усі тубільці. Однак неофіційні повідомлення, отримані пізніше, подають число убитих на 12 і кажуть, що воно може дійти до 16, якщо домруть деякі з поранених.
Американська військова вла-

да хвалиться, що здавила розрухи, і каже, що в страйкових районах панує тепер "спокій".
Після проголошення воєнного стану американським військовим командантом, уряд Злучених Держав негайно виставив до Гаїті воєнні кораблі з військом і силою зброї здавив у крові генеральний страйк гаїтанських чорних робітників і селян, експлуатованих немілоєрдно американськими капіталастами на плантаціях цукрової тропі.
Республіка Гаїті лежить в Західній Індії, між північною і південною Америкою.

ГАЙТАНЦІ ПОВСТАЛИ ПРОТИ ІМПЕРІАЛІЗМУ ЗЛУЧ. ДЕРЖАВ.

(Подано за ньюйоркським "Дейлі Воркером".)

НЬО ЙОРК, 7. грудня. — Гаїтанські робітники в Нью Йорку повідомили вчора "Дейлі Воркер", що повідомлення з Гаїті кажуть, що робітники Гаїті є на генеральний страйку, який дає поширюється по всьому воєнному стану, що 150 гаїтанців, які виступали проти американської імперіялістичної збройної окупації, зістали арештовані та що може наступити революційне повстання проти американського імперіялізму.

критий американською цензурою, яка закривала факти так довго, як лише можливо.
В середу фактів не можна було довше закрити. В год. 9.30 того ранку митні робітники, з котрих деякі, як провідники попередніх страйків, були прогнані під фальшивим закидом, що вони були винні в митних ошуканствах, прогнали американських босів з офісів палками, побили колектора мита Д. П. Джансона та другою американця й поширили страйк на інші урядові департаменти.

Гаїті є окупована американськими матрозами від 1915 року, й від тоді є жертвою "американізації". Гаїті, як і Куба, стала американською плантацією і в тігу років ті гаїтанські патріоти, що ставили опір, були масакровані тисячами американськими матрозами, як це признають звіти самої американської воєної флотії. Селяни вилюдлювано вночі, або польовано на них, як на диких звірів, і паковано в концентраційні табори праці та розстрілювано матрозами як псів, коли вони ставили опір або пробували втікати.

На місце прибув відділ машин, але страйкері перейшли до других державних будинків. Докові робітники й інші прилучилися до страйку.
Страйкері повернули й між ними з матрозами прийшло до сутички. Капітан матрозів Джордж О'Ши був обкиданий камінням і потурбований, поки не втік в одній сорочці, і то порваний на кусники.
Страйк поширився на другий порт, Кей, де висланих моторовою лодкою 40 матрозів не могли дати собі ради зі страйкерями.

Страйк, який приписують "робітничим агітаторам", розпочався в школах, де перші застрайкували учители проти зменшення видатків на освіту. Він поширився на понад 13,000 шкільних дітей, а потім на гаїтанських робітників маріонеткового "уряду" лайданського "президента" Луїса Борно, якого ненавидить усе населення. Митні робітники застрайкували передним, але той факт був за-

долив військ на цілім фронті. Ходять поголоєки, що упадок Кантону неминучий. В місті панує великий неспокій.

ПОЛІЦІЯ ВБИЛА РОБІТНИКА НА ДЕМОНСТРАЦІЇ.

Денеші з Варшави до американських Газет повідомляють, що підчас відкриття сесії польського союму на вулицях Варшави відбулася робітничка демонстрація, влаштована комуністичною партією. Поліція напала на похід робітників і спровокувала сутичку, в якій одного робітника убито й кількох поранено. Похід шов у напрямку соймового будинку, щоб підтримати догагання робітників, предложені теперішній соймовій сесії.

ДЕВ'ЯТЬ РОБІТНИКІВ УБИТИХ І 40 ПОРАНЕНИХ.

БРУКСЕЛІ, Бельгія, 10. грудня. — Дев'ять осіб було убитих і 40 поранених, коли поїзд з робітниками височив сьогодні з шни при вїзді до станції Намур. Поїзд їхав з Бруксеа до Альону.

СТРАШНІ МОРОЗИ В ЗАХІДНІЙ КАНАДІ.

Від кількох днів у західній Канаді панує страшне зимно. В Принс Альберт, Саск., було в понеділок 32 степені пониже зера, а в Давфін, Ман., аж 40 степенів. В Юконі й Північно-західній Територіїх ще більші морози. У Форт Сміт, зараз за північним кордоном Альберти, було у вівторок 46 степенів пониже зера; в Досон Сіті, в Юконі, було через два дні по 40 степенів; а в Мейо, на схід від Досон Сіті температура спадає до 44 степенів. У Ді Пес, у північній Манітобі, було 28 степенів пониже зера.

ГРЕЦЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ЗРЕЗИГУВАВ.

АТЕНІ, Греція, 10. грудня. — Адмірал Павло Кундуриотіс, президент грецької республіки, сьогодні зрезигнував. Провідники ліберальної партії (Венізелоса) зберуться в четвер, щоб призначити наслідника Кундуриотіса.

Адмірал Кундуриотіс був першим президентом республіки, що була проголошена в 1924 році після повалення короля Юрія II. Він був усунений на короткий час в 1925 році диктатором генералом Пангаліосом, але повернув до влади в серпні того року після упадку Пангаліоса.

ДЕВ'ЯТЬ ОСІБ УБИТИХ ПІД ЧАС ЕКСПЛІЗІЇ.

НЬО ЙОРК, 10. грудня. — В кіно-студії звукових фільмів Пате, що є на Парк свію й 130-й вулиці, наступило сьогодні сім експлзій одна за другою, які вбили дев'ять осіб. Підчас першої експлзії було в республіки Гаїті на підставі уповноваження, даного йому американським імперіялізмом, як "високому комісареві", дав приказ полковникові Річардсові Катсові, командантові бригади, проголосити воєний стан та арештувати певних провідників Гаїтанського Патріотичного Союзу, організації, яка помімо переслідувань витримала довгу боротьбу проти американського імперіялізму.

ГАЗ ЗАТРОВ У ПРАЛЬНІ 33 РОБІТНИЦІ.

БЕРЛІН, 9-го грудня. — Вугільний газ у пральні затров сьогодні 33 робітниці, більшість котрих були неприємні, коли прибули фаєрмени.

ВИСЛАНО ВІЙСЬКО ПРОТИ СТРАЙКУЮЧИХ МАЙНЕРІВ ИЛИНОЙСУ.

Страйкері не допускають скебів до майни. — Бюрократи з Луїсової машини виступили проти страйку.

СПРИНГФІЛД, Илинойс, 9. грудня. — Змобілізовано сьогодні п'ять компаній національної гвардії (війська) й дано їм приказ бути завтра досвіта в Тейлорвилі для здавлення страйку тамошніх майнерів.
Ад'ютант-генерал Блек видав цей приказ після конференції через телефон з заступником губернатора Стерлінгом з Раффорду. Шериф Донбар з Тейлорвилі зажадав війська, кажучи, що його сили є невистарчіючі "справитися з клопотом, який він передбачує".
Шериф Донбар був заарештований учора, коли юрба з поверх 500 страйкуючих майнерів влаштувала демонстрацію в копальні Ленглі, що належить Пібоді Кол Ко. Вчасніше сьогодні друга юрба не допустила скебів до майни ч. 58.
Генерал Блек сказав, що він не вірить, що положення є те-

пер критичне, але є можливість, що "радикали можуть взяти верх серед сгайкерів і спричинити заколот".
Страйк був викликаний сьогодні в цілім Илинойсі Краєвою Майнерською Юнією, яка каже, що має 16,000 членів серед илинойських майнерів.
Проти страйку виступили бюрократи зі старої Юнайтед Майн Воркерс оф Америка, які при кожній нагоді висувають вуглевим баронам і запродукт інтереси майнерів. Вони видали до своїх членів обіжник, в яким залякують їх тим, що, мовляв, підчас страйку може статися випадок, який може "переміститися в другу гагонську трагедію".
Розуміється, цей крок робітничих зрадників з Луїсової машини ображений на те, щоб відстрашити майнерів, які ще є в їх юнії, від страйкової акції й тим самим допомогти вуглевим баронам розбити страйк.

Велика буря притихла сьогодні, однак заходить побоювання, що може насунути нова буря з Атлантійського океану. Загалом, 69 кораблів було розбитих або ушкоджених підчас бурі, що була одною з найгірших, що навістили східній Атлантик у минулі століття.
Неповний підрахунок загинулих, з ро б л е н и й учора, представляється так:
Англія (на суші) 20; Бритійські Острови (утоплені) 44; Іспанія 25; Гвіянідія 15; Бельгія 2; Франція 7; Португалія 4; Данія 3; Німеччина 3.

ПІДЧАС ВЕЛИКОЇ БУРІ В ЄВРОПІ ЗАГИНУЛО 163 ОСОБИ.

ЛОНДОН, 10. грудня. — Досі відомо, що підчас страйкової бурі, яка лютувала у Великій Британії й на побережжі західної Європи протягом минулого тижня, загинуло 163 особи, переважно на морі.

Велика буря притихла сьогодні, однак заходить побоювання, що може насунути нова буря з Атлантійського океану. Загалом, 69 кораблів було розбитих або ушкоджених підчас бурі, що була одною з найгірших, що навістили східній Атлантик у минулі століття.
Неповний підрахунок загинулих, з ро б л е н и й учора, представляється так:
Англія (на суші) 20; Бритійські Острови (утоплені) 44; Іспанія 25; Гвіянідія 15; Бельгія 2; Франція 7; Португалія 4; Данія 3; Німеччина 3.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК НА МЕКСИКАНСЬКІЙ ЗАЛІЗНИЦІ.

МІСТО МЕКСИКО, 6. грудня. — На мексиканській залізниці, тримують догагання страйкерів, але зробила це як прийнятний жест для американського імперіялізму в його боротьбі проти британського імперіялізму в Мексику.
Мексиканська палата послів ухвалила резолюцію, в якій дає "моральну" підтримку страйкерам. Однак зробила вона це не для того, що може дрібно-буржуазні послі під-

тримують догагання страйкерів, але зробила це як прийнятний жест для американського імперіялізму в його боротьбі проти британського імперіялізму в Мексику.
Мексиканська палата послів ухвалила резолюцію, в якій дає "моральну" підтримку страйкерам. Однак зробила вона це не для того, що може дрібно-буржуазні послі під-

НОВА ІНТРИГА ПРОТИ АФГАНІСТАНУ.

ЛОНДОН, 10. грудня. — Денеша з Равальпінді в Пунджабі каже сьогодні, що британські війська звели завзятий бій у Вані, в південній Вазарістані. Подобиць бою не подано, за винятком того, що "нагло зайшли дуже важні події".
Вана лежить около 200 миль на південний схід від Пешавару, в північно-західній провінції, та около 25 миль від кор-

дону Афганістану.
Неясні вістки про бої коло Афганістану свідчать про те, що розпочалися якісь нові військові інтриги, щоб при їх допомозі британські "робітничі" імперіялісти з МекДоналдом на чолі могли знову викликати реакційне повстання в Афганістані й поставити там при вїзді свого походка в роді суздної слави Бачі Сакао.